

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

Rättsliga krav gällande haloner

Haloner¹ är i princip förbjudna i Sverige och EU, utom för vissa specifika användningar av avgörande betydelse. Det finns ett omfattande regelverk som gäller för alla som äger, förvarar eller hanterar haloner – även utrustning som inte längre används och ska omhändertas. Detta dokument sammanfattar de obligatoriska krav som gäller vid hantering av haloner.

Förordningen om ämnen som bryter ned ozonskiktet (EU) 2024/590

Förordning (EU) 2024/590 om ozonnedbrytande ämnen ("ODS-förordningen") innebär att halon inte får tillverkas, importeras, exporteras, säljas eller användas i nya system. Vissa undantag finns fortfarande för användningsområden av avgörande betydelse, där halon tillfälligt får användas eftersom fullgoda alternativ saknas.

Företag som hanterar haloner i användningar av avgörande betydelse omfattas av krav på årlig rapportering till Naturvårdsverket, som i sin tur rapporterar vidare till EU-kommissionen.

Utöver EU-förordningen finns även den svenska förordningen (2016:1129) om ozonnedbrytande ämnen, som bland annat utser ansvarig tillsynsmyndighet och reglerar sanktioner och överträdelser.

Användning av halon av avgörande betydelse

ODS-förordningen tillåter fortsatt användning av halon i vissa brandsläckningssystem i civil luftfart samt i flera militära tillämpningar. En fullständig förteckning över tillåtna användningar av avgörande betydelse finns i Bilaga V till ODS-förordningen. Där anges även hur länge de är tillåtna att användas för olika användningar.

Den 31 december 2025 inföll två viktiga slutdatum för användning av halon:

- Bärbara brandsläckare i kabiner och besättningsutrymmen samt
- Bemannade utrymmen i viktiga kommando- och kommunikationsanläggningar.

Med slutdatum menas det datum efter vilket haloner inte får användas för de berörda tillämpningarna och efter vilket brandsläckare eller brandskyddssystem som innehåller

¹ Halon är ett samlingsnamn för en typ av kolväte som utöver kol består av väte, klor, fluor, brom och/eller jod. De vanligaste halonerna är de som kallas Halon-1211, Halon-1301 och Halon-2402.

haloner ska nedmonteras. Eventuella kvarvarande system måste omedelbart ersättas med godkända alternativ.

Hantering av halonbehållare som tagits ur bruk

Halon som finns kvar i behållare eller system som tagits ur bruk ska skickas för regenerering eller, om regenerering inte är tekniskt möjlig, destruktion vid en godkänd anläggning. Destruktion av haloner är förbjudet om det inte finns dokumenterade belägg för att renheten hos det återvunna eller återanvända ämnet tekniskt sett inte möjliggör regenerering och senare återanvändning.

I Sverige finns en anläggning för destruktion av haloner; NG Nordic Sweden AB i Kumla. Sverige saknar anläggningar för regenerering av halon. Allt halon som tas ur drift måste därför skickas till godkända anläggningar i andra länder. Det finns en rad företag inom EU som regenererar haloner. Naturvårdsverket har inte kännedom om alla företag som regenererar haloner, men nedan finns exempel på några. Det finns förmodligen fler.

- A-Gas (NL, UK, DE): [A-Gas | Lifecycle Management of Fire Protection and Halon](#)
- Gielle Industries (IT): [Halon Bank, halon recycling and reclaiming](#)
- Biogenesis (IT): [Halon recycling and supply for critical uses - Biogenesis Srl](#)
- Pliszka (PL): [Bank of Halons | Pliszka](#)

Export får endast ske i enlighet med reglerna för gränsöverskridande transporter av farligt avfall (EG 1013/2006).

Dokumentation som rör återvinning eller återanvändning av halon ska sparas för eventuell granskning av Naturvårdsverket eller EU-kommissionen i minst 5 år i enlighet med artikel 20.4 i ODS-förordningen.

ODS-tillstånd

Företag som importerar eller exporterar ett luftfartyg som innehåller halon måste i enlighet med ODS-förordningen ansöka om ett import- eller exporttillstånd, eftersom halon i detta fall betraktas som en produkt. För att ansöka om ett tillstånd måste aktören först registrera sig i Europeiska kommissionens ODS-licensieringssystem och därefter ansöka om ett generellt, avgiftsfritt tillstånd. Sedan mars 2025 kan ODS-tillstånd användas för flera sändningar av samma tillståndshavare under en period på upp till tre år.

Vid import betraktas den aktör som innehar importtillståndet som importör. Om importören inte är tillgänglig ska tillståndshavaren anges som deklaratant i tulldeklarationen. Separata tillstånd krävs för import respektive export.

Årlig rapportering

Företag som använder eller hanterar haloner i användningar av avgörande betydelse ska årligen rapportera:

- mängd installerade haloner i användningar av avgörande betydelse
- mängd haloner som använts
- utsläpp
- mängd lagrade haloner

Uppgifterna lämnas till Naturvårdsverket i den mall som finns för ändamålet. Senast den **31 mars varje år** ska företag inkomma med sin rapportering för föregående år enligt artikel 14 i den svenska förordningen.

Kontakt och ytterligare information

Ytterligare vägledning finns på [About ozone-depleting substances - Ozone layer – Climate Action](#). ODS-licensieringssystemet finns här: [ODS Licensing System - European Commission](#) Vid problem med åtkomst till licensieringssystemet kan clima-ods@ec.europa.eu kontaktas. Övriga frågor kan riktas till Naturvårdsverket kundtjanst@naturvardsverket.se.